Tapınakçılar Siyonistler ve Masonlar

Üçüncü Kitap Bölüm: 14

Önceki Bölüm : Loca Toplantıları

Türk Masonlar

Türkiye'de Masonluktan söz edilmesine kalkışıldığında, bu hemen çok duyarlı bir konu haline geliveriyor.

Öyle oluşunun nedeni belli: Türk halkının büyük çoğunluğu, Masonluğun ne olduğunu bilmiyor. Çeşitli nedenlerle Masonluğa karşıt olanlar, neredeyse yüz yıldan beri olur olmaz iddialar ileri sürmüş. Bu bağlamda objektif bir tavırla davranan pek görülmemiş.

Masonlar ise hep sessiz kalmış, *«Nasıl olsa bir gün gerçek ortaya çıkar.»* diye kendilerini avutmaktan başka pek bir şey yapmamışlar.

Ötekiler de hazır bu fırsatı yakalamışken, «İşte, görüyorsunuz. Masonların kendilerini savunacak hiçbir sözleri yok. Sükût ikrardan gelir.» demişler. Beyin yıkamayı sürdürmüşler. Bol bol duygu sömürüsü yapmışlar. Masonların dinsizliğinden dem vurmuş, Türk halkının büyük bölümü zaten Yahudilerden pek hoşlanmadığı için masonların "Siyonist" olduğundan söz etmişler. Kendilerince bunun kanıtlarını göstermişler. Çelişkiye aldırmaksızın, masonlara dinsizlik ile Siyonistliği bir arada yakıştıranlar bile çıkmış. Kimisi Masonluğun Komünistlik ile aynı şey olduğunu söylerken, kimileri Kapitalizm ile bir tutmuş. *«Bizim halkın çoğunluğu nasıl olsa hepsini kötü sayar.»* diye düşünüp, Masonluğu her ikisiyle birden özdeşleştirmiş olanlar bile görülüyor. Masonluğun kökünün dışarıda, ulusal olmayan (gayri milli) bir örgüt olduğu üzerinde özenle durmuşlar; «Zaten Atatürk de Türkiye'de Masonluğu yasak etti ve localarını kapattı.» diyenler de var.

Sonuç olarak, Türk halkının gözünde "Masonluk çok kötü bir şeydir. Masonlar da çok kötü insanlardır." tarzında bir kanı, bir ön yargı yerleşmiş.

Mason olmadığı halde tek tük öyle düşünmeyen de var ama bir azınlık...

* * *

Şu son 30-40 yılda, Türkiye'de Masonluk hakkında objektif bir tutum benimseyerek ya da bir başka konuyla birlikte Masonluğu da içermek üzere yayımlanmış birkaç kitap var. Yakın geçmişimizde birkaç televizyon programı yapıldı ama gerçekler yine tam ve doğru olarak ortaya konmadı. Çünkü galiba öyle bir program yapılacak olursa, yeterince ilgi çekmeyeceği düşünülüyor. Televizyon izleyicilerinin büyük çoğunluğu, salt bilgi vermeye yönelik ciddi programları değil, bir sansasyon içeren magazinleri yeğliyor.

Masonluk hakkında söylenenler ile bunların doğru ve yanlış yanlarını incelemek, bu kitabın konu kapsamı dışındadır. Bu nedenle, uzun anlatımlara girmeyecek, sadece yurdumuzdaki masonların 20. yüzyıldaki tutumlarından söz etmekle yetineceğiz.

İşe, Masonluğun Türkiye'deki tarihine ilişkin kısa bir özetle başlayacağız.

* * *

Osmanlı Devleti'nde mason localarının kurulmasına daha 18. yüzyılda başlandı. Bu localar, Avrupa ülkelerindeki mason kuruluşlarına bağlı olup, üyelerinin çoğu da yabancıydı. (Dolayısıyla, Türkiye'deki Masonluk için o dönemde yani 20. yüzyıl öncesinde "kökü dışarıda" denilmesi yanlış sayılmaz.)

Zamanla bu locaların üyeleri arasında Türklerin sayısı arttı. 19. yüzyıl sonlarına doğru Türk masonlar, kendi localarını da kurmaya başladı.

1909 yılında, ilk ulusal büyük loca oluşturuldu: Maşrık-ı âzam-ı Osmanî... Cumhuriyetin ilanından sonra ise adı Türkiye Büyük Maşrıkı oldu.

[Büyük maşrık, güncel dilimizdeki "büyük doğu" (grand orient) anlamına gelir. Osmanlı devleti döneminde, "büyük" yerine ise "âzam" kullanılıyordu.]

Tümüyle ulusal nitelikli Türk Masonluğunun oluşumundan sonra yabancı localar birer ikişer çalışmalarını tatil etmeye başladı. Ancak, Türkiye'deki tüm localar, 1935 yılında topluca kapandı.

Türk masonlar, 1948 yılında yeniden etkinliğe geçti. Yeni bir büyük loca kurulması ise, bu kez 1957 yılını buldu. Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası adını alan bu örgüt, masonlar arasında 1965 yılında çıkan tartışmalar sonucunda bölündü. Kimi masonlar bir araya gelip, günümüzde Özgür Masonlar Büyük Locası adını taşıyan yeni bir örgüt kurdu.

[Özgür Masonlar Büyük Locası adı 1993 yılından bu yana kullanılıyor. Bu büyük locanın kuruluşundaki adı "Büyük Mason Mahfili" olarak konmuş. Mahfil ise, eski dilde loca anlamına gelmekteydi.]

1991 yılında, kadınların da Masonluğa alınmasına başlandı ve "Kadın Mason Büyük Locası" adlı bir büyük loca daha oluşturuldu.

* * *

Türkiye'de Masonluğun simgesel derecelerinde çalışan locaların yanı sıra, 1909 yılından bu yana Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin önceleri Şûrayı Âliyi Osmanî, sonra Türkiye Yüksek Şûrası adını taşıyan bir yüksek konseyi de vardı. 1966 yılı sonrasında o da ikiye bölündü. Türk masonlarca biri Süprem Konsey diğeri Yüksek Şûra diye anılan iki ayrı yüksek konsey oluştu.

Nitekim biz de bu bölümde anlatacaklarımıza şu Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti ya da İskoç Masonluğunun bize göre Türkiye'deki sorunundan söz ederek başlayacağız. Ancak önce şu kısa tarihçeyi tamamlayalım.

Türkiye'deki Masonluk, 1909 yılındaki kuruluşundan beri hep "liberal" denilen Masonluğun doğrultusundaydı. Ancak Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası, 1970 yılında İngiltere Birleşik Büyük Locası tarafından tanınıp, Anglosakson Masonluğu topluluğuna katıldı. 1999 yılında Türk Masonluğunun 90. yıldönümü nedeniyle Masonluğu halka tanıtmak üzere Ankara, İstanbul ve İzmir'de birer sergi açtı.

Özgür Masonlar Büyük Locası ise, 1980'li yılların sonlarında CLIPSAS adlı örgüte üye oldu. 2001 yılında, örgütün olağan yıllık toplantısı İstanbul'da düzenlendi. 2004 yılında Masonluğa kendi bakış açısını anlatan bir broşür yayımlayıp, bunu basın organları ile devletin tüm ileri gelenlerine gönderdi.

İskoç Masonluğu Sorunu

Türkçedeki "İskoç" sıfatı, İngilizceden dönüştürmedir. "İskoçlara özgü" ya da "İskoçya'ya ilişkin" demektir.

Türkiye'deki masonlardan kimileri ise, "İskoç" sıfatının başındaki şu "İ" harfinden pek hoşlanmıyor. Bunun yerine "Skoç" diye bir sıfat kullanıyor.

Belki de öylesi daha doğru ama Türk halkı iki sessiz harfin üst üste geldiği böyle dönüştürme sözcükleri dile getirmekte genellikle güçlük çektiği için, Türk Dil Kurumu'nca bunların başına bir sesli harf eklenmiş. "Skoç" denilince akla öncelikle bir viski türü geliyor.

İyisi mi biz "İskoç" demeyi sürdürelim.

* * *

Türkiye'de Masonluğa karşıt yayınlardan bazısında İskoç riti konusunun da hayli dile dolanmış olduğu görülüyor. «Türkiye'deki Masonluğun ulusal değil, İskoçya'ya bağlı olduğu, adından bile belli.» gibi sözler edilmiş.

Oysa bu kitapta Masonluktaki "İskoç" sıfatının nereden kaynaklandığını gördük. Yeryüzündeki hem en yaygın hem de masonların her ülkede kendi kültür ve anlayışlarına göre uyarlayarak, bağımsız olarak uygulayabildiği tek ritin Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti olduğunu da belirtik. O gibi sözlerle, ancak yeterli bilgi ve kültür sahibi olmayan kişilerin zihinlerinde Masonluk hakkında bir yanlış ön yargı oluşması sağlanır.

Zaten bu sözleri edenlerin amacının da okuyucuyu bilgilendirmek değil, kötüleme yoluyla bir olumsuz ön yargı oluşmasını sağlamak olduğu belli.

Türk halkı İskoçları pek tanımaz. Tanısa da İngilizlerden ayrı tutmaz. Bu kitapta, tarih boyunca İngilizler ile İskoçların birbirlerine ters düşmelerine ilişkin birçok örnek verdik. Bunun günümüzde bile sürdüğünü belirttik.

Türkiye'deki masonlar ikiye bölünmeden önce aralarında sert tartışmalar yaparken, o sıralardaki olayların başoyuncularından biri olan Enver Necdet Egeran adlı ünlü bir Türk mason, Anglosakson Masonluğu'na eğilimli olduğu için olsa gerek, bir demecinde açıkça şöyle demiş: «İskoç Masonluğunun içinde olmaktansa, Masonluğun dışında kalmayı tercih ederim.»

Zaten Türkiye'deki masonların bölünme olayının, Enver Necdet Egeran'ın çevresinde döndüğü anlaşılıyor.

Kimileri Türkiye'deki Masonluğun bölünmesine Süleyman Demirel'in yol açtığını söylüyor ama o sadece bir ayrıntı... Aslında, 18. yüzyılda İngiliz-İskoç çekişmesinden başlayarak yeryüzünün hemen her yerinde oluşmuş bulunan "Anglosakson Masonluğu ile Liberal Masonluk uyuşmazlığı", sonunda Türkiye'ye de yansımış. Ancak işte bunun tam olarak gerçekleşme tarihine bakılınca, Türkiye'de Masonluğun bölünmesinden dört yıl kadar sonra olduğu görülüyor. Demek ki Türkiye'deki Masonluğun bölünmesinin nedeni İskoç Masonluğu ile İngiliz Masonluğu arasındaki çekişme de değil.

Ancak o konuya yani Türkiye'deki masonluğun niçin bölündüğüne daha sonra geleceğiz. Şimdilik şu "İskoç Masonluğu" konusuna dönelim.

*** * ***

Günümüzden elli yıl kadar önce bu ritin adında "İskoç" yerine *"Rus"* sıfatı olsaydı, kıyametler kopar, *"Amerikan"* sıfatı olsa alkışlayanlar çıkardı. Çünkü o tarihlerde halkımız, bir salata türü olan "Rus salatası" sözünü bile yadırgayıp bunun yerine *"Amerikan salatası"* diye hiç ilgisi olmayan bir terim yaratmış. Şimdi *"Rus Riti"* diye bir şey olsa, ancak "İskoç Riti" kadar yadırganır ama yerine *"Amerikan Riti"* gelse, Masonluğa karşı hayli sert tepkiler doğar.

Nitekim böyle bir tepki yaratılıyor. Masonluk "küresel emperyalizm" ile bağdaştırılıyor. Onun baş sorumlusu ABD olarak gösteriliyor ki, zaten o da "Yahudilerin politik ülküsü" anlamındaki Siyonizmin bir numaralı yardakçısı sayılıyor. Sonuç olarak Masonluk yine Siyonizm ile özdeşleştiriliyor.

*** * ***

Türkiye'deki Masonluk hakkında öteden beri ortaya atılmış bir soru var. Öyle bir soru ki, bunu mason olmayanlardan çok masonlar sormuş:

«Ülkemizde niçin öteden beri İskoç riti uygulanıyor da bunun yerine kendi kültürümüze uygun bir Türk riti düzenlenmiyor?»

Geçmişte Türk masonlar böyle bir işe girişmeyi düşünmüş ama caymışlar. Gerekçesini de «Adından başka değişecek bir şey yok.» tarzında göstermişler.

Zaten Masonlukta "rit" sözü edildiğinde, bu sadece yüksek derecelerle ilgili bir konu oluyor; simgesel dereceleri, dolayısıyla büyük locaları bağlamıyor. Gerçi yüksek dereceli bir masona soracak olursanız, şöyle der: «Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nde 33 derece vardır.» Bunun anlamı şu: "Yüksek konsey, birinci dereceden otuz üçüncü dereceye kadar ritin yönetimine egemendir."

Bu tarz bir tutum, zaten dünya yüzünde zaman zaman büyük localar ile yüksek konseyler arasında uyuşmazlığa yol açmış. Yüksek konseyler Masonluğun simgesel derecelerinden elini eteğini çekince, sorun kapanmış. (Aynı sorunun Türkiye'de nasıl bir olay yaratmış olduğunu az sonra göreceğiz.)

Türk masonların gerek simgesel derecelerde gerekse Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin yüksek derecelerinde uyguladıkları ritüeller ile başka ülkelerde masonların aynı derecelerde uyguladığı ritüelleri karşılaştırıldığında, şöyle bir olgu ile karşılaşılıyor:

Ritüeller birçok bakımdan birbirine pek benziyorsa da, birçok bakımdan aralarında önemli farklar var. Türkiye'deki masonlar, bunların içeriğini kendi kültür ve benimseyişlerine göre uyarlamış.

Eski tarihlerde uygulanmış ritüeller ile günümüzde yürürlükte olanlar karşılaştırılınca, bunların zaman içinde de birtakım değişikliklere uğratılmış olduğu görülüyor.

Demek ki Türkiye'deki Masonlukta bir "Türk riti" yok ama Türk masonlar, batı ülkelerinden aldıkları ritüelleri Türkleştirmişler.

*** * ***

Günümüzde Türkiye'de beş ayrı mason kuruluşu var.

Bunlardan üçü simgesel derecelerde çalışan büyük localar; diğer ikisi Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin ayrı birer yüksek konseyinin yönetimi altında çalışan örgütler...

Her büyük locanın uyguladığı ritüellerin, diğerlerinden birçok bakımdan farklı olduğu görülüyor.

Yüksek konseylerin yönetimindeki yüksek derecelerin ritüelleri için ise "birbirlerinden farklı" demek yetersiz kalabilir; belki yer yer benzerlikleri olduğunu söylemek daha doğru olur.

Her örgüt, kendi ritüellerini kendi tutum ve anlayışına göre düzenlemiş.

Akla şöyle bir soru geliyor: «Bu durum, bir yabancı mason Türkiye'ye geldiğinde ya da Türk masonlardan biri yabancı bir ülkeye gidip oradaki bir toplantıya katıldığında, şaşkınlık ya da yadırgama yaratmaz mı?»

Kim bilir!... Yaratır herhalde... Ancak böyle farklar bulunduğunu bilen bir mason, herhalde anlayışlı davranır. Yabancıları bilemeyiz ama bizim töremize göre nasıl herkes konuk olduğu evin kurallarına, o ev halkının gelenek ve göreneklerine uyum gösterirse, Türk masonların da bu bağlamda saygılı bir tutum takınacağı gönül rahatlığı ile söylenebilir.

“İskoç Riti” teriminin Türkiye’de yadırganışıyla bağlantılı olmak üzere, Türk masonlar bir de şunu ekliyor:

«Bu terim yurdumuzda yadırganmaktadır ama başka ülkelerde -hatta İngiltere’de bile- bu bakımdan önemli bir yadırgama ya da karşı çıkış yoktur. Herkes bu terimin Masonluğun tarihçesinden kalma, o tarihlerde geçerli olan anlamını çoktan yitirmiş, sadece anısal olarak kullanılması sürdürülen bir sıfat olduğunu bilir. Yeterince bilgi sahibi olmayanlar ise, her zaman ve her yerde zaten kandırılacaktır.»

Masonlara arka çıkmakta değiliz ama doğru söze de can kurban!

Siyonizme Hizmet

Masonlar, dünyanın birçok yerinde Siyonizmin emellerine hizmet etmek ile suçlanmıştır. Gerçi Türk masonlar bu konuda çok duyarlı davranıyor ve böyle bir şeyin kesinlikle söz konusu olamayacağını savunuyor ama herkes sadece kendi hesabına konuşmalı...

Konuya dünya genelinde bakıldığında, böyle yüklenmeleri haklı çıkaran kanıtlar bulunduğu görülüyor.

Örneği Fransa’dan alalım.

19. yüzyılın sonlarında, birtakım loca ve büyük locaların toplantılarında «Masonluğun amacı Siyonizmin utkusunu sağlamaktır.» gibi sözler edilmiş, bu bağlamda demeçler bile verilmiştir. Böyle konuşmalar loca toplantılarının tutanaklarına geçirilmiş, dergilerde yayımlanmış, dolayısıyla belgelenmiştir.

Burada bir kronolojik örtüşme var.

Theodor Herzl, bir bağımsız Yahudi devleti kurma girişimlerine tam aynı sıralarda başlamıştı. Siyonizmin anlam değiştirdiği dönemdi bu... Demek ki, Fransız uyruklu Yahudi masonlardan kimileri, kendi ulusal davaları uğruna Masonluğu kullanmaya kalkışmış.

Gerçi bunun üzerine masonların yapabileceği bir savunma vardır. Bunların, kimi masonların salt bireysel görüşü olmak üzere söylendiğini, genel olarak mason kuruluşlarını ve başka masonları bağlamayacağını söyleyeceklerdir. Nitekim söylemişlerdir de...

Bu savunma hiçbir işe yaramaz.

Birtakım masonlar, öyle yaparak Masonluğun adını kötüye çıkarmıştır. Bu konuda savunma niteliğinde yapılan açıklamalar üzerine de, «Yarası olan gocunur!» denmiştir. Masonlar, içlerinden kimilerinin düştüğü bu yanılgının ceremesini topluca çekmiştir.

Türk masonlar da, hiçbir ilgileri olmasa bile tıpkı “kurunun yanında yanan yaş” gibi bu sıkıntıyı ister istemez paylaşmıştır.

Mason oldukları sürece, başka çareleri yok. Buna katlanmak zorundalar.

*** * ***

Bir yayın organında çıkan uydurma ya da "asparagas" olarak anılan bir haber, sonradan yalanlansa bile yaratmış olduğu etki kolay kolay giderilemez.

Kimi masonların, birtakım locaların, hatta büyük locaların yaptıklarını genel olarak Masonluğa mal etmek, Masonluğun ve masonların her yerde öyle olduğunu söylemek yanlıştır ama bilgileri yetersiz olduğu için Masonluğa karşı olumsuz ön yargılar edinmiş olanlar bunu anlayamaz.

Anlayabilenlerin de anlamak işine gelmez.

Biz burada *"zaten anlamayacak olanlar"* ile *"anlamaya yanaşmayanlar"* için değil, öncelikle akıllarını kullananlar için şunu söyleyebiliriz:

Bu kitapta "Yahudilerin politik ülküsü" ya da buna benzer bir biçimde tanımlanan ve 19. yüzyıl sonlarında ortaya çıkmış olan Siyonizm ile bundan çok daha eski olup, Siyon Örgütü adlı entrikacıların benimsediği Siyonizm arasında hiçbir ilişki bulunmadığını, hatta bu ikisinin taban tabana zıt olduğunu uzun uzun anlattık.

Türk masonlar bunları yıllarca önce Türk kamuoyuna anlatmalıydı.

Belki «Bilmiyorlardı ki anlatsınlar.» diyeceksiniz.

Doğru!... 1970'li yıllara kadar bilmiyorlardı. Ya sonra?... Dünya kamuoyu bu haberlerle çalkalanırken neredeydiler? Yabancı basın ve yayın organlarını hiç izlemiyorlar mı?

Üstelik, başka ülkelerde de yer yer görülmekle birlikte, masonların bu bakımdan en çok Türkiye'de suçlanmış olduğu görülüyor.

Buna karşılık Türk masonlar ellerini kollarını bağlamış; kendi içlerine kapanmışlar. Sadece kendi aralarında düşünsel konularda çalışmayı sürdürmüş, bol bol felsefe yapmışlar. Kendi deyişleri uyarınca "ham taşlarını yontmaya çalışmış" ama bunu yaparken başkalarının onlar hakkındaki iddialarına, hatta kamuoyunun ne düşündüğüne bile aldırmaz gibi bir tavır takınmışlar. Aslında bu suçlamalardan ötürü hayli tedirgin olmuşlar. Fakat içlerinden biri çıkıp da tüm bunların yanlış olduğunu göstermeye girişmemiş.

Elbette pasif kalmalarının bir gerekçesi de var; kendilerine göre haklı bir gerekçe: Etkinliğe geçecek olurlarsa, kendilerine suçlamalar yöneltenleri, ileri sürdükleri savları kanıtlamaya çağırmaları gerekecekti. Onlar da buna karşılık «Madem öyle, haydi bakalım!... Açın tapınaklarınızı, gösterin ritüellerinizi, her şey ortaya dökülsün.» diyecekti. Türk masonlar ise, kafalarını Masonluğun şu "ezoterik" niteliğine takmıştı. Nasıl olur da mason olmayanlara toplantılarını yaptıkları yerleri, ritüellerini gösterebilirlerdi!... Böyle bir şey, Masonluğun öz niteliğini yitirmesine, tüm sırların açığa çıkmasına yol açardı.

Zaten birçok masonun en büyük yanılgısı budur.

Mason olmakla, başka insanların bilmediği çok önemli birtakım sırlar edindiklerini sanıyorlar. Kendi gözlerinde bunları olduğundan da büyütüyorlar. Yaptıkları iş, kendilerini toplumdan âdeta soyutlayıp, içlerine kapanmaktan başka bir şey değil.

*** * ***

Türk masonlar, öteden beri şöyle bir ilke benimsiyor ve bunu sık sık dile getiriyor: «Masonluk, amaçlarını gerçekleştirme yolunda bir kurum olarak hiçbir eylemsel etkinlikte bulunmaz. Sadece masonlar, bu doğrultuda bireysel nitelikli çalışmalar yapar.»

Bu da nereden çıktı?

Şayet bunu Türkiye'deki Masonluk için söylüyorlarsa, o kendi bilecekleri iş ama genel olarak Masonluk ve yeryüzündeki tüm masonlar adına böyle bir şey söylemeye hakları yok.

Şayet böyle bir ilkede diretmeyip, Amerika'da, Avustralya'da, Kanada'da ve birçok Avrupa ülkesinde olduğu gibi sosyal nitelikli organizasyonlara girişselerdi; Türkiye'deki konumları da hayli farklı bir boyut kazanabilirdi. Oysa Masonluğun gerek tarihinde gerekse yakın geçmişinde böyle girişimler hiç görülmemiş gibi, kendilerini localarına hapsetmişler.

Ne çabuk unutmuşlar daha 1921 yılında, o tarihte Himaye-i Etfal Cemiyeti adını taşıyan Çocuk Esirgeme Kurumu'nun doğrudan Türk mason localarının ortaklaşa girişimiyle kurulmuş olduğunu!...

Niçin göz ardı ediyor ve belgeleriyle açıklamıyorlar 1923 yılında Türkiye Hilâl-i Ahmer Cemiyeti yani Kızılay'ın kuruluşunu desteklemiş olduklarını?

Gerçi bu kurumların resmî tarihçesinde bunlardan söz edilmez ama nedeni belli. Nasıl bir zamanlar Katolik Kilisesi Merovenjlerin 2. Dagobert diye bir kralı olduğunu tarihten silmişse, bu kurumların tarihçesinden de masonların adı bilerek silinmiş. Ancak masonların arşivlerinde bunların belgeleri olmalı.

Sonra, 1930'lu yıllarda yurdumuzdaki politikacılar, her türlü sosyal ve kültürel etkinliği de kendi kontrolleri altına almaya, Halk Partisi bünyesine bir tekel oluşturmaya girişmiş. 1935 yılında Türkiye'deki tüm mason localarının apansız kapanması da işte Bu politik tutumum yan ürünlerinden biri.

Bundan hayli zarara uğrayınca, süt içerken ağzı yananın yoğurdu üfleyerek yemeye başlaması gibi bir genel tutum takınmışlar.

Yukarıda belirttiğimiz deyişleri de galiba bundan ileri geliyor. Böyle olunca, Türkiye'de Masonluğa karşıt olanların Türk masonlardan çekineceği hiçbir şey kalmıyor. Hatta Masonluğa karşıt girişimlerde bulunmayı sürdürmelerine bile gerek kalmıyor. Baksanıza masonlara... Ne kokuyor ne bulaşıyor, ne suya dokunuyorlar ne sabuna.

Töre Dışı İşler

Şimdi, Türkiye'deki Masonluğun tarihindeki bazı olaylara kısa fragmanlar biçiminde değineceğiz. Bunlardan ilki, dünya yüzünde bir benzerinin görülmüş olup olmadığını bilmediğimiz, pek ilginç bir olay.

1918 yılında, Maşrık-ı âzam-ı Osmanî'nin üstad-ı âzamı olan Rıza Tevfik Bölükbaşı, o sırada iktidarda bulunan İttihat ve Terakki Fırkası'na karşı kendi üyesi olduğu Hürriyet ve İtilâf Fırkası'nın üstünlüğünü sağlamak amacıyla, çıkarmakta olduğu gazetede, özellikle diğer partinin üyesi olan masonların bir listesini yayımladı. Bunların arasında, Şeyhülislâm Musa Kâzım Efendi'nin de "mason" olduğunu özellikle vurguladı.

Dikkat!... Bunu yapan sıradan biri değil. Türk masonlarının büyük üstadı.

* * *

1930 yılında, o tarihte Türkiye Büyük Maşrıkı adını taşıyan Türk mason büyük locasının yeni büyük üstat ile diğer görevlilerin seçiminin yapılacağı genel kurul toplantısında, "divan başkanı" sıfatıyla toplantıyı yönetmekte olan Hakkı Şinasi Paşa, ortaya bir liste çıkararak Halk Partisi hükümetinin bu listede yazılı olan kişilerin göreve seçilmesini emrettiğini ileri sürdü.

Üstelik istediğini yaptırdı.

Masonlar ister kabul etsin, ister etmesin... Politikacılara boyun eğmişlerdi.

* * *

1934 yılında, Nafıa Vekili Recep Peker, Adliye Vekili Şükrü Saraçoğlu ve daha önce Adliye Vekili olan Mahmut Esat Bozkurt başta olmak üzere, Halk Partisi'nde Masonluğa karşı bir eyleme girişenler oldu. Birçok milletvekilinin hatta Dahiliye Vekili Şükrü Kaya ile Milli Müdafaa Vekili Kâzım Özalp'ın da mason olmasına karşın, bu eylem engellenemedi. Masonluğun yasaklanmasını sağlayacak bir yasa çıkarılması isteniyordu.

Özellikle Şükrü Kaya diretince, Türkiye Büyük Maşrıkı'nın Büyük Üstadı Muhittin Osman Omay ile Türkiye Yüksek Şûrası'nın Büyük Komandörü İsmail Hurşit, 1935 yılında tüm locaları tatil etmeyi kararlaştırdı.

Buyrun bakalım!... Politikacılara bir boyun eğme daha...

Ancak bu bağlamda bir noktaya daha değinmemizde yarar var. Özellikle Mahmut Esat Bozkurt, Atatürk'ün Çankaya'daki ünlü akşam sofralarında Masonluk konusunu ikide bir gündeme getirmekteymiş. Bir akşam Atatürk, «Usandım bu dırdırdan... Mademki bu cemiyet zararlıdır, kapatıverelim de bu mesele bitsin.» demiş.

Atatürk'ün bu sözü "mason derneklerinin kapatılması için vermiş olduğu emir" diye yorumlanıp, Halk Partisi'nin genel kuruluna yansıtılmış. Masonlar, Mahmut Esat Bozkurt'un daha önce Masonluğa girmeyi isteyip de alınmadığı için, kendilerine karşı hıncı olduğunu ileri sürer.

* * *

1948 yılında yeniden çalışmaya başlayan localar, daha sonra bir büyük loca kurmak üzere bağımsız olarak değil, yüksek konseyin yönetimi altında kuruldu.

Ne tarz bir örgütlenmenin çok daha sağlıklı olacağı konusundaki kararsızlık yıllarca sürdü. Hatta Ankara, İstanbul ve İzmir'de ayrı ayrı olmak üzere birer büyük loca bile kuruldu.

Herkes, yönetimi kendi elinde tutmak eğilimindeydi. İşte bu yüzden Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası adını alacak olan büyük locanın kurulması 1957 yılını buldu.

* * *

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Locası'nın 1950'li yılların sonlarındaki büyük üstadı Ahmet Salih Korur, ritüellerdeki "Kâinatın Ulu Mimarı" terimi yerine "Kâinatın Ulu Yaratanı" teriminin konmasını istedi. Masonların karşı çıkması üzerine, «Ya kabul edersiniz ya da ben çeker giderim.» dedi.

Ahmet Salih Korur gerçekten de çekip giderse masonlar ne yapardı!... Kolay iş mi? O tarihte Başbakanlık müsteşarıydı.

«Anan yahşi, baban yahşi!... Dediğin gibi olsun. Yeter ki sen kal!» diyerek razı oldular.

Ancak 1960 yılındaki askerî darbede Ahmet Salih Korur da tutuklanınca, önceki terime dönüldü.

*** * ***

Bundan sonra sıra, Türkiye'de Masonluğun bölünmesi olayına geliyor.

1964 yılında başlayan bu olaylar zincirini şöyle özetleyebiliriz:

Süleyman Demirel, Adalet Partisi'nin genel başkanlığına aday olmuştu. Hakkında "mason" olduğu gerekçesiyle karşıt propaganda yapılıyordu. Büyük locanın büyük üstatyardımcısı olan Enver Necdet Egeran, sözlü bir rica üzerine, dernekte kaydının bulunmadığına ilişkin bir belge imzalayarak verdi. O da bunu herkese gösterip, politik kariyerinin önünü açtı.

"Böyle bir belge nasıl verilebilir?" konusu, büyük locanın genel kurulunda büyük tartışmalar çıkmasına neden oldu.

Enver Necdet Egeran, Türkiye'deki Masonluğun Anglosakson Masonluğu topluluğuna katılması için öteden beri girişimlerde bulunuyordu. Bunlar, işte tam bu sırada meyvesini verdi. Büyük loca kendi iç sorunları ile boğuşup dururken, bir ara bu iş ile bağlantılı bir tören uygulanıverdi.

Ardından, yapılan seçimlerde Enver Necdet Egeran bir de büyük üstatlığa gelince, tartışmalar iyice ateşlendi.

Yüksek konsey, Enver Necdet Egeran'ı Masonluktan ihraç etti. Büyük loca buna şiddetle itirazda bulundu. (Bir de yüksek konseyin o tarihteki büyük komandörü Hazım Atıf Kuyucak ile Enver Necdet Egeran'ın daha önce aynı şirkette çalıştığı, biri Adalet Partisi, diğeri Cumhuriyet Halk Partisi yandaşı olduğundan, öteden beri aralarında bir uyuşmazlık olduğu, kişisel sorunlarını Masonluğa taşıdıkları söylenir.)

Enver Necdet Egeran büyük üstatlıktan çekildi. Yerine seçilen Hayrullah Örs, açıkça Egeran'dan yana çıktı ve büyük locayı bir yıldan beri işgal eden tartışma konusu üzerinde görüşülmesini yasakladı.

Kimi masonlar Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'ndan ayrıldı. Kendi başlarına yeni localar, bunların bir araya gelişiyle de "Büyük Mason Mahfili" adını verdikleri bir diğer büyük loca kurdular.

Yüksek konsey, Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası ile ilişkisini kesti. İlişkileriniyeni büyük loca ile sürdürdü.

Kimi yüksek dereceli masonlar, yüksek konsey üyeliğinden ayrıldı. Kendi aralarında bir başka yüksek konsey kurdular.

Acaba bunların hangisi şu "Mason Töresi"ne uyuyor?

*** * ***

1973 yılında Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası, birkaç yıl önce ayrılmış üyelerinden isteyenlerin geri dönebileceğine, doğrudan Büyük Mason Mahfili'ne girmiş olanların da kabul edilebileceğine ilişkin bir bildirge yayımladı. Büyük Mason Mahfili, buna çok sert bir dille yanıt verdi. Buna karşın, Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'na geçenler oldu.

Sonraki tarihlerde de zaman zaman şu ya da bu nedenle üyesi olduğu büyük locadan ayrılıp, diğerine geçmiş olanlar görülüyor.

«İnsan beğenmediği ya da mutlu olmadığı bir derneğin üyeliğinden ayrılıp, diğerine geçebilir. Hiç kimse, kişinin bu özgürlüğünü engelleyemez.» diye düşünülebilir.

Bu doğru ama Mason Töresi açısından iş o kadar basit değil. Her mason, Masonluğa girerken, üyesi olacağı büyük locayı tek otorite olarak kabul ediyor. Bir kez böyle bir söz verdikten sonra, öteki yana geçmesinin Mason Töresi'nin gerekleriyle ne denli bağdaştığı sorulmaya değer.

*** * ***

Bölünme olayı Türkiye'deki masonları öylesine etkiledi ki, kimileri koyu Anglosakson Masonluğu yandaşı, kimileri Liberal Masonluktan yana olmanın ötesinde Anglosakson Masonluğunun âdeta düşmanı olup çıktı.

Hepsi de sonradan kendi localarına giren genç masonların beyinlerini iyice yıkadılar. Genel olarak «Biz bağnazlığın her türüne karşıyız.» derken, kimileri Masonluğun kendi içinde bağnazca tutumlar sergiledi.

Bununla birlikte, ulusal bir sorun doğduğu zaman Türk masonların aynı tarzda davrandıkları görüldü. Örneğin, 1994 yılında Refah Partisi Milletvekili Hasan Mezarcı TBMM kürsüsünde Atatürk'e dil uzattığında, 2001 yılında Paris'te bir "Ermeni anıtı" dikilmesine kalkışıldığında, Türkiye'deki birçok kurum gibi her iki büyük loca birden aynı tepkiyi verip, ayrı ayrı ama içerikleri pek benzer protesto bildirgeleri yayımladı. Ancak, Fransızların çıkardığı şu "soykırım yasası" konusunda ise pek bir şey yapamadılar.

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası ile Özgür Masonlar Büyük Locası'nın kimi büyük üstatlarının arada sırada buluştuğu, Masonluğun ortak sorunları üzerinde görüştükleri söyleniyor ama ara sıra ve sadece üst düzeyde yürütüldüğü duyulan bu ilişkilerin yakın gelecekte iki yüzyıl önce İngiltere'de görülmüş olduğu gibi "Türkiye Birleşik Büyük Locası" tarzında bir bütünleşme sağlayacağına ilişkin şimdilik pek bir ışık yok.

Masonlar, şu "ışık" kavramına çok önem veriyor.

Türk masonların, galiba gerek dünya gerekse ülkemizin gerçeklerini çok daha iyi kavramak ve buna göre bir tutum benimsemek, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girmek için çaba gösterdiği şu dönemde öncelikle Türk ulusuna karşı üstlerine düşen görevleri yerine getirmek bakımından eyleme geçmek, bunun için de kendi kendilerini biraz daha aydınlatmaları gerekli görünüyor.

İngiltere'deki Masonluğun ülke yararlarına birleşmesini krallık otoritesi sağlamıştı. Anlaşılan Türkiye'de bu konuda bir yasa çıkması gerekli.

Sonraki Bölüm : Çağdaş Tapınakçılar